ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr. 2.1-3/22/1375

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	05.07.2022 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	26.05.2022
Teabevaldaja	Eesti Kergejõustikuveteranide Assotsiatsioon aadress: Trummi 21-10, 12617 Tallinn e-posti aadress: author@author.ee
Teabevaldaja vastutava isik	president
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik aadress: Xxxxx x-xx, xxxxx Xxxxx e-posti aadress: xxxxx.xxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 2 ja 4. haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 2 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75^1 lg 4 alusel

1) teen vaideotsuse vaie rahuldada;
2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

Vaadata uuesti läbi vaide esitaja 17.05.2022 esitatud teabenõue ja väljastada soovitud dokumendid või juhatada vaide esitaja avalikustatud teabe juurde kui pole alust teabenõude täitmisest keelduda. Juhul, kui soovitud dokumente ei ole või ei puuduta need avalike ülesannete täitmist, siis keelduda teabenõude täitmisest viidates konkreetsele alusele ning põhjendada keeldumist (AvTS § 23 lg 3).

3) määran ettekirjutuse täitmise tähtajaks 15. juuli 2022. Samaks ajaks edastada inspektsioonile koopia vaide esitajale edastatud vastusest.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspektsioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kuivõrd käesoleva otsusega rahuldati vaie täielikult, saab **vaide esitaja** 30 päeva jooksul pöörduda halduskohtusse üksnes juhul, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:
- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspektsiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:
Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspektsiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspektsioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:
Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspektsioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

sunniraha 2000 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. 17.05.2022 esitas vaide esitaja Eesti Kergejõustikuveteranide Assotsiatsioonile (EKVA) teabenõude.
2. Kuna seaduses sätestatud tähtaja jooksul EKVA vaide esitaja teabenõudele ei vastanud, siis esitas vaide esitaja Andmekaitse Inspektsioonile vaide.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Edastasin 17.05.2022 kell 12:25 EKVA liikmena Eesti Kergejõustiku Veteranide Assotsiatsiooni (EKVA) liikmena juhatusele järgmise teabenõude:

„Tuginedes avaliku teabe seadusele palun edastada minu mailile seaduses sätestatud viie kalendripäeva jooksul järgmine teave:
1. *Koopia EKVA juhatuse poolt kinnitatud 2022.a. veteransportlaste 10 km maanteejooksu ja poolmaratoni võistlusjuhendist:*
2. *Koopia dokumendist mille alusel taotleti käesoleval aastal Eesti Kergejõustiku Liidult EKVAle 2022.aasta spordiveteranide 10km maanteejooksu ja poolmaratoni jooksu läbiviimise õigust.*
3. *Koopiad nn. vaenukirjadest ja muudest kirjadest mida arutati 11.aprilli 2022.a. juhatuse koosolekul päevakorra punkti 8 all.*

Teave on mulle hädavajalik mulle põhiseaduslike õiguste ja minu nime ja väärikuse kaitseks.

Teabe mitteõigeaegsel saamisel tegutsen edasi seaduses sätestatud korras.“

Nimetatud teabele vastust ei ole saanud. Siinjuures osundan EKVA põhikirja punktile 8.1.3 sättele mille kohaselt EKVA juhatuse põhiülesandeks on võistlusjuhendite ja nende eelarvete kinnitamine ning nende ellurakendamise täitmise käigu kontrollimine.

Hädavajalik on ka teave 11.aprilli 2022.a. juhatuse koosoleku päevakorrapunkti all toodud vaenukirjadest ja muudest kirjadest mida seostati minu ja ühe EKVA auliikmega (tema nime jätan mainimata).

Nüüd on küll nimed eemaldatud märkusega:
„Algselt protokollis olevad nimed on protokollist eemaldatud teatud isikute soovil ja koosolekust osavõtjate mõistval suhtumisel.“

Palun Andmekaitse Inspektsiooni kasutada avaliku teabe seaduse § 50-ga antud õigusi ja taotleda mulle nõutud kirjaliku teabe edastamist. Teabe saamisel on mul võimalik oma õigusi edasi kaitsta, vältida vaenulist diskrimineerimist, kaitsta oma au ja väärikust. Mulle teabe andmine mulle kui EKVA liikmele on sätestatud ka EKVA põhikirjaga.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Vastuseks teie järelepärimisele teatame järgmist. Eesti Kergejõustikuveteranide Assotsiatsioon on mittetulundusühing, kes tegutseb vabatahtlikkuse alusel oma liikmete huvides. Ühtegi avalikku teenust me ei osuta, mistõttu ilmselt ei laiene meile teabenõudele vastamise kohustus. Selle kinnituseks on asjaolu, et meil puudub regulaarne riiklik või omavalitsuste toetus. Suhteliselt harva ja erakordsetel asjaoludel oleme saanud toetust teatud projektidele, kogu tegevus on vabatahtlikkuse alusel ja vastavalt võimalustele. EKVA-t juhib juhatus ja tal on ka põhikiri, kuid praktika on see, et juhatuse liikmed on pikalt ära ja ei saa pidevalt olla telefoni juures. Ka on erinevad juhatuse liikmed erinevalt informeeritud, mistõttu mina presidendina ja juhatuse liikmena olen enim informeeritud ja tegutsen n.ö. võimete piiril sportimisvõimaluste loomisel, propageerimisel ja stimuleerimisel.

Eraisik ei ole olnud EKVA liige väga pikka aega. Tema soov ei ole mitte infot saada, vaid infonõuete kaudu mõjutada juhatust ja presidenti tegema teistsuguseid otsuseid. Meie organisatsiooni ja sealhulgas mind on informeeritud Eraisiku kirjadest Kultuuriministeeriumile, Eesti Spordiveteranide Liidule, Eesti Kergejõustikuliidule ja muidugi on kirju ka EKVA juhatuse liikmetele ja ka kogu EKVA maililisti. EKVA-t juhib juhatus ja president ja sellega peab leppima, kuid Eraisik ei lepi – Ta soovib muuta põhikirja, kuid selleks on vorm ja reeglistik, ta soovib muuta võistluste aegu ja kohti, mis ei ole tavaline. Ta soovib muuta võistluste juhendeid teadmata informatsiooni. Näiteks, ta soovis Eesti mv 10 km maateejooksus läbi viia Narvas koos Energiajookuga, kuid korraldaja seal meile tulemusi ei anna ja me ei saa tulemusi kasutada Eesti parimate määramiseks. Ütlesin, et isegi G. K ei taotlenud Eesti mv läbiviimist Vana-Vigalas, vaid aktsepteeris Eesti Kergejõustikuliidu korraldust.

Mõneti on teabenõude selline esitamine ebatavaline, eriti kui polegi midagi olulist vastata. Ühe nõudena nõudis ta enda saadetud kirjade (!) koopiaid. Meie neid ei kogu ja meilt on küsitud infot vastamiseks. Näiteks Kultuuriministeerim soovis meilt teada, miks ei korraldata Eestis jooksualadel Eesti meistrivõistlusi. Asja uurides, selgus, et Eraisik on sinna sellise väitega pöördunud, sest Eesti mv 400 m, 800 m, 1500 m, 5000 m distantsil on ju pidevalt toimunud, lisaks talvistel meistrivõistlustel samad alad kuni 3000 meetrini. Minu arvates on tegemist laimava, meie autoriteeti alandava kirjaga, kuidas ka seda ei nimetataks. Kirja ja kirju endid meil ei ole, sest need olid adresseeritud Kultuuriministeeriumile. Nagu ka paljuid muid kirju, mis olid analoogilised valet või poolvalet sisaldavad.

Eestis korraldavad sporditegevust Kultuuriministeerium, Eesti Olümpiakomitee ja alaliidud, kergejõustiku puhul Eesti Kergejõustikuliit. Eesti meistrivõistluste korraldamise õigus on ainult alaliitudel, kes küll vahel praktilise läbiviimise delegeerivad ühele või teisele klubile. Eesti

Kergejõustikuliit on meistrivõistluste üldmäärusega Eesti seenioride (35+) meistrivõistluste korraldamise delegeerinud Eesti Kergejõustikuveteranide Assotsiatsioonile selleks riiklike vahendeid eraldamata. Seega meistrivõistluste korraldamise kohustust meil ei ole, kuid oma liikmete ja sportlaste huvides me seda teeme vastavalt oma võimekusele ja vahenditele. EKVA juhatus püüab korraldamisse kaasata teisi suuremaid jooksuüritusi, kus saadakse korraldajaga kokkuleppele andmete edastamiseks EKVA-le ja muudes küsimustes. Seenioride võistlustel on lõpetatud staadionijooksud 10 000m distantsil ja eraldi maratonijooksud. Sellest tulenevalt 2022. aastal olid meie partneriteks 10 km maantejooksus Rapla Selveri Jooks ja poolmaratonis Tartu Linnamaraton. Nende jooksude võistlusjuhendeid me ei dubleeri oma kodulehel, sest me pole korraldajad. Küll on lehel www.kjveteranid.ee Info alalahtris 25.05.2022 avaldatud paremusjärjestuse määramise info. Väheste võistlejatega võistluste jaoks on maailmaorganisatsioon World Maters Athletics koostanud koefitsientide tabeli senise statistika põhjal, mis kaunis objektiivselt võimaldab võrrelda eri vanusega inimeste tulemusi võrreldes maailmarekordiga ja omavahel. Meie eelpool viidatud kord kasutab koefitsientide süsteemi osaliselt, arvestades koefitsiente ja võrreldes tulemusi omavahel kolmes grupis.

Mis puudutab Eraisiku teabenõude teist osa, otsuse kuupäeva ja protokolli numbrit, siis EKJL vastas talle, kuidas ja millise juhendiga (mis kuupäevast) on seenioride kergejõustikumeistrivõistluste läbiviimine viimati delegeeritud EKVA-le. Eraisik küsib see meilt veel kord. Meil on ligi 300 liiget, mitte ühtki palgalist töötajat, pole otsest teabenõudele vastamise kohustust, kuid me ikka räägime ja kirjutame talle ka seda. Aga see ei sobi talle või lihtsalt ei jää pikemalt meelde.

Kogu info, mida siis kirjas pole toodud, on saadav meie kodulehel, või EKJL lehel.
Kokkuvõtteks. Arvan, et oleme piisavalt Eraisikut informeerinud, tema nõuded on põhjendamata (milleks mingi otsuse kuupäev ja protokolli number), juba korduvalt ja korduvalt erinevatelt organisatsioonidelt saadud. Me ei leia, et peaksime palgatööjõu puudumisel internetist talle erinevaid asju (juhendeid, volitusi) kopeerima, samas kui mees ise pole mitte midagi korda saatnud. Ilmselt on meil ka vähene teabenõudele vastamise kohustus üldse.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Eesti Kergejõustikuveteranide Assotsiatsioon teabevaldajana

MTÜ Eesti Kergejõustikuveteranide Assotsiatsiooni puhul on tegemist eraõigusliku juriidilise isikuga, kes on teabevaldajaks ainult piiratud ulatuses. Nimelt sätestab AvTS § 5 lg 2, et eraõiguslikule juriidilisele ja füüsilisele isikule laienevad teabevaldaja kohustused kui isik täidab seaduse, haldusakti või -lepingu alusel avalikke ülesandeid, sh osutab haridus-, tervishoiu-, sotsiaal-või muid avalikke teenuseid – teabe osas, mis puudutab nende ülesannete täitmist. Samuti võrdsustatakse eraõiguslikud juriidilised isikud teabevaldajatega teabe osas, mis puudutab riigi või kohaliku omavalitsuse eelarvest avalike ülesannete täitmiseks või toetusena antud vahendite kasutamist (AvTS § 5 lg 3 p 2).

Spordiseaduse §-i 2 kohaselt korraldavad ja edendavad sporti riik, kohaliku omavalitsuse üksused ja spordiorganisatsioonid kogu rahva kehalise ja vaimse vormi, sportliku eluviisi, samuti noorte sportliku eneseteostuse eesmärgil. Sama seaduse § 4 lg 4 kohaselt on spordiorganisatsiooniks ka spordiühendus – spordi spetsiifilises valdkonnas (harrastussport, tervisesport, koolisport, üliõpilassport, puudega inimeste sport, töökohasport, veteranisport jm) või piirkondlikul põhimõttel tegutsevate spordiklubide või füüsiliste isikute ühendus. Seega on sporditegevuse korraldamine ja arendamine spordiorganisatsioonidele/spordiühendustele seadusega pandud kohustus ehk avalik ülesanne.

Seda kinnitavad ka EKVA põhikirja punktid 2.2.1-2.2.5, mille kohaselt on EKVA põhiülesanneteks koostöös Eesti Kergejõustikuliiduga Eesti meistrivõistluste läbiviimine seeniorsportlastele ja kohalike võistluste korraldamise organiseerimine. Veteranide kergejõustikuvõistluste kalenderplaani koostamine ja kinnitamine. Kergejõustikualase rahvusvahelise sportliku suhtlemise reguleerimine, osalemine rahvusvaheliste

kergejõustikuveteranide organisatsioonide töös ning välisriikide spordiveteranidega ühisvõistluste korraldamine ning spordiveteranide kergejõustikuvõistkondade koostamine rahvusvahelisteks võistlusteks.

Isegi kui asuda seisukohale, et veteranspordi organiseerimine ja korraldamine ei ole seadusest tulev avalik ülesanne, siis EKVA on oma vastuses inspektsiooni järelepärimisele selgitanud, et *Eesti Kergejõustikuliit on meistrivõistluste üldmäärusega Eesti seenioride (35+) meistrivõistluste korraldamise delegeerinud Eesti Kergejõustikuveteranide Assotsiatsioonile selleks riiklike vahendeid eraldamata.* Ehk siis on Eesti Kergejõustikuliit delegeerinud seenioride võistluste korraldamise (oma avaliku ülesande) EKVA-le. Siinkohal ei ole oluline, kas selleks ka raha on eraldatud, st et avalik ülesanne võib olla delegeeritud ka ilma raha eraldamata. Sellisel juhul EKVA teabevaldajaks ainult teabe osas, mis puudutab spordivõistluste korraldamist ja läbi viimist. Eeltoodust tulenevalt on EKVA teabevaldajaks avaliku teabe seaduses mõistes teabe osas, mis puudutab sporditegevuse ja võistluste korraldamist, mistõttu on EKVA-l kohustus ka teabenõuetele vastata.

Teabenõudele vastamine

Antud juhul on vaide esitaja esitanud EKVA-le teabenõude, milles on soovinud järgmiste dokumentide koopiaid:

1. Koopia EKVA juhatuse poolt kinnitatud 2022.a. veteransportlaste 10 km maanteejooksu ja poolmaratoni võistlusjuhendist:
2. Koopia dokumendist mille alusel taotleti käesoleval aastal Eesti Kergejõustiku Liidult EKVAle 2022.aasta spordiveteranide 10km maanteejooksu ja poolmaratoni jooksu läbiviimise õigust.
3. Koopiad nn. vaenukirjadest ja muudest kirjadest mida arutati 11.aprilli 2022.a. juhatuse koosolekul päevakorra punkti 8 all.

Lisaks on vaide esitaja palunud dokumentide koopiad esitada viie kalendripäeva jooksul.

Kõigepealt pean vajalikuks vaide esitajale selgitada, et tulenevalt AvTS § 18 lg-st 1 tuleb teabenõudele vastata hiljemalt viie tööpäeva jooksul, mitte viie kalendripäeva jooksul nagu vaide esitaja on ekslikult märkinud ning teabenõudele vastamise tähtaega hakatakse lugema teabenõude registreerimisele järgnevast tööpäevast (AvTS § 18 lg 3) ning teabenõue tuleb registreerida selle saamise või sellele järgneva tööpäeva jooksul (AvTS § 16 lg 1).

Kuna teabenõude korras saab küsida ainult teabevaldaja valduses olevaid dokumente, siis juhul kui EKVA-l ei ole vaide esitaja poolt soovitud dokumente või ei puudata need avalike ülesannete täitmist (AvTS § 23 lg 2 p 2), siis on EKVA-l võimalik keelduda teabenõude täitmisest, kuid sellisel juhul tuleb keeldumist põhjendada. Samuti on võimalik teabenõude täimisest keelduda, kui teabenõudjale on sama teave juba väljastatud ning teabenõudja ei põhjenda teistkordse teabe saamise vajadust (AvTS § 23 lg 2 p 1). Juhul kui teave on juba kellegi veebilehel avalikustatud, siis saab lugeda teabenõude täidetuks juhatades teabenõudja avalikustatud teabe juurde (AvTS § 22). Samas ei anna seadus võimalust jätta teabenõuedele vastamata kui isik (EKVA) on mingis osas teabevaldajaks.

Kuna EKVA on teabevaldajaks ainult piiratud ulatuses, mitte kogu oma valduses oleva teabe osas, siis Andmekaitse Inspektsiooni hinnangul puudutab vaide esitaja teabenõude kaks esimest punkti EKVA poolt avalike ülesannete täitmist, mille osas EKVA-l oli kohustus dokumendid kas väljastada, juhatada vaide esitaja avalikustatud teabe juurde või keelduda teabenõude täitmisest kui selleks on AvTS §-st tulenev õiguslik alus (näiteks asutusel puuduvad soovitud dokumendid). Mis aga puudutab teabenõude punktis 3 küsitud kirjavahetust, siis nagu vaidest võib aru saada, ei puuduta see spordivõistluste korraldamist, vaid meile arusaadavalt on tegemist kirjadega, mis puudutavad vaide esitaja tegevust/käitumist. Seega ei ole nimetatud kirjavahetuse osas EKVA teabevaldajaks AvTS-i mõttes, mis ei tähenda seda, et teabenõudele

võiks jätta selle punkti osas vastamata. Küll aga on sellisel juhul EKVA-l võimalik teabenõude täitmisest keelduda kui küsitud teave ei puuduta avalike ülesannete täitmist (AvTS § 23 lg 2 p 2).

Siinkohal pean vajalikuks ka selgitada, et teabenõude korral teabe küsimisel on kõigil ühesugused õigused. Siin ei tee seadus vahet kas tegemist on organisatsiooni liikmega või mitte. Kui vaide esitaja leiab, et EKVA liikmena on tal põhikirja alusel suuremad õigused teabe saamiseks kui teistel teabe küsijatel, kes ei ole EKVA liikmed, siis ei ole enam tegemist teabenõudega AvTSi mõistes vaid tegemist on oma liikmeõiguste teostamisega, mille üle inspektsioon järelevalvet ei teosta. Põhimõtteliselt on isikul küll õigus saada andmetöötlejalt enda kohta käivaid andmeid kui need on asutusel olemas, kuid selliste andmete väljastamine ei tohi rikkuda teiste isikute õigusi ja vabadusi. Samas enda kohta andmete küsimine ei allu avaliku teabe seaduse regulatsioonile, vaid õigus enda kohta andmeid küsida tuleneb isikuandmete kaitse üldmäärusest ning ei anna õigust nõuda teiste isikute andmeid.

Nagu EKVA vastusest võib siiski aru saada, siis EKVA valduses teabenõude punktis 1 soovitud võistlusjuhendit ei ole. Kui see oli avalikustatud mõne teise organisatsiooni veebilehel, mis oli EKVA-l teada, siis tulnuks vaide esitaja juhatada avalikustatud teabe juurde. Kuna antud juhul on vaide esitaja soovinud konkreetsete dokumentide koopiaid ning EKVA vastusest Andmekaitse Inspektsioonile ei nähtu, et selles osas oleks teabenõudjale vastatud, siis tuleb EKVA-l vaide esitaja teabenõue uuesti läbi vaadata ja kui soovitud dokumente ei ole või ei puuduta need avalike ülesannete täitmist, siis keelduda teabenõude täitmisest ja põhjendada keeldumist (AvTS § 23 lg 3).

/allkirjastatud digitaalselt/
Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel